

	СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ
	<p>Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) Освітньо-професійна програма: 052 «Політологія» Курс навчання: 2, семестр 3 Кількість кредитів: 4, 120 годин Мова викладання: українська Дні, час, місце: Французький б-р, 24/26, за розкладом Консультації: Французький б-р, 24/26, к. 35, щотижнево за розкладом</p>

СИЛАБУС

Викладач:	кандидат психологічних наук, доцент Курова Анастасія Володимирівна
Кафедра:	соціальної психології
Контактна інформація:	a.kurova@onu.edu.ua

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися через вказаний E-mail та очні зустрічі на консультаціях.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальну дисципліну включено до переліку вибіркових освітніх компонентів освітньо-професійної програми (ОПП) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 052 – «Політологія». Код дисципліни в ОПП «Політологія» ВБ 6.2. Дисципліна викладається у формі лекцій (20 год.) та практичних (20 год.), організації самостійної роботи студентів (80 год.).

Мета формування у здобувачів знань з психологічних закономірностей соціальної поведінки окремої особистості та різного роду груп, психологічних механізмів спілкування та взаємодії людей в соціумі, формування уявлень щодо психології соціальних явищ та процесів, а також вироблення практичних навичок професійної роботи майбутніх фахівців.

Основними завданнями дисципліни є: засвоєння здобувачами основних категорій, понять, найбільш відомих напрямків розвитку та основних методів соціальної психології; розуміння засобів та способів соціально-психологічного впливу в процесі спілкування, особливостей групової діяльності, психологічних особливостей великих соціальних груп та масових явищ, особливостей сучасних прикладних соціально-психологічних досліджень; засвоєння здобувачами зразків та оволодіння навичками налагоджувати взаємодію з різними типами особистостей, ефективно будувати процес комунікації, аналізувати власну діяльність як складову колективної діяльності, відслідковувати різні групові явища та характеристики; освоєнні здобувачами досвіду психологічного аналізу ситуацій взаємодії «особистість – суспільство», «особистість – соціальна група», «особистість – особистість»; закріпленні на практиці засобів соціально-психологічного впливу в процесі спілкування та ефективного будування процесів комунікації.

Пререквізити: опанування таких дисциплін, як Психологія, Психологія особи, Психологія емоцій.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Результати навчання	Завдання
Соціальна психологія як самостійна психологічна галузь. Предмет і завдання соціальної психології.	Знати предмет соціальної психології та його особливості. Знати місце соціальної психології в системі наук про людину та соціальні спільноти. Розуміти відмінність соціальної психології і соціології. Знати функції соціальної психології у суспільстві.	Питання, презентація, реферативні роботи.
Історичні аспекти соціальної психології.	Знати передумови виділення соціальної психології у самостійну науку. Розрізнити ранні соціальнопсихологічні теорії: психологія народів (М. Лацарус, Г. Штейнталь, В. Вундт); психологія народів і мас (Г. Тард, Г. Лебон, С. Сигле), теорія інстинктів соціальної поведінки В. Мак-Дугалла. Знати основні теоретичні концепції соціальної психології на Заході в даний час: біхевіоризм, когнітивізм, психоаналіз, інтеракціонізм. Вміти займатися сучасними пошуками у соціальній психології.	Питання, презентація, реферативні роботи
Методи соціальної психології.	Знати відмінність та типологію методів, які використовуються у соціальній психології. Вміти використовувати спостереження, аналіз документів і контент-аналіз, опитування, тести, соціометрія, психоаналітична бесіда, експеримент. Знати різновиди терапевтичних, психокорекційних й ігрових методів. Розуміти сутність соціально-психологічного тренінгу. Володіти актуальними способами застосування соціально-психологічних методів. Розумітися в проблемі їх валідності й верифіцированості.	Питання, презентація, реферативні роботи
Особистість як предмет вивчення соціальної психології.	Володіти знаннями про особистість як предмет дослідження різних галузей наукового знання. Розуміти проблему особистості в загальній психології, соціальній психології і соціології. Знати про особливості особистості у системі комунікативних, інтерактивних і перцептивних впливів. Розуміти основні підходи до особистості в сучасній соціальній психології. Знати основні етапи соціального розвитку особистості.	Питання, презентація, реферативні роботи

Соціально-психологічні особливості спілкування.	Знати особливості сприйняття людини людиною в системі міжособистісних відносин. Розуміти концепції про людину як джерело інформації. Знати еталони сприйняття. Вміти розпізнавати невербальні засоби спілкування. Володіти основними видами невербальних засобів і знати їхні відмінні риси. Опанувати функції невербальних засобів у спілкуванні.	Питання, презентація, реферативні роботи
Психологія міжособистісної взаємодії.	Знати види міжособистісних відносин та їх класифікацію. Вміти висловлюватись про афіліацію як потребу у контактах з іншими людьми. Розрізнати потребу в укоріненні та потребу в індивідуалізації (Е. Фромм). Знати такі поняття як остракізм, ізоляція, самотність. Вміти надавати психологічні поради та рекомендації.	Питання, презентація, реферативні роботи
Соціальна психологія малих груп.	Розрізнати основні поняття соціальна психологія і "групову психологію". Знати про спільноти й групи. Володіти знаннями про психологічні ознаки груп. Вміти характеризувати основні підходи до вивчення проблем малих і великих груп. Знати про феномен "групової свідомості". Вміти досліджувати динамічні процеси в малій групі та групову динаміку.	Питання, презентація, реферативні роботи
Соціальна психологія міжгрупових відносин.	Вміти надавати загальну характеристику міжгрупових відносин. Володіти знаннями про основні положення теорії соціальної ідентичності (Г. Теджфел. Дж. Тернер). Знати типи соціальної ідентичності. Вміти досліджувати процеси міжгрупової диференціації та інтеграції.	Питання, презентація, реферативні роботи
Суспільно-психологічні явища й процеси.	Знати про проблематику психології "великих груп". Володіти знаннями про класифікацію великих груп. Вміти дослідити особливості поведінки натовпу. Знати про соціально-психологічні особливості етнічних груп. Вміти досліджувати масове спілкування і масові комунікації. Володіти знаннями про моделі масової комунікації та соціально-психологічні аспекти "масової культури".	Питання, презентація, реферативні роботи

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ануфрієва Н.М., Зелінська Т.М., Єрмакова Н.О. Соціальна психологія. Навч. посібник. 2-ге вид. Рек. МОН України. 2022. 370 с.
2. Курова А.В. Невизначеність як соціально-психологічна проблема особистості / А.В. Курова// Габітус: «Гельветика». - 2021. – Випуск 32. – С. 198-202.
3. Курова А.В. Ситуація невизначеності у парадигмі сучасних викликів суспільства/ А.В. Курова// Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія :Психологія. – 2021. – Вип. 4. – С. 51-56.

4. Курова А.В. Психологічні особливості емоційності, агресивності та суб'єктивного контролю молоді в умовах невизначеності/ А.В. Курова// Проблеми сучасної психології: «Гельветика». – 2022. – Вип. 1 (24). – С. 53-61.
5. Курова А.В., Крюкова М.А. Гендерні індивідуально-особистісні особливості мотивації майбутніх психологів/ А.В. Курова., М.А. Крюкова // Теорія і практика сучасної психології. Запоріжжя 2019. – Випуск 3. – С. 67-71.
6. Москалець В.П. Психологія особистості. Київ.: Центр учбової літератури, 2013. 320 с.
7. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с.
8. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: навчальний посібник. К.: Каравела, 2012. 328 с.
9. Соціальна психологія масової комунікації: підруч. для студентів ф-ів та від-нь журналістики / І. М. Лубкович - Львів: ПАІС, 2013 – 251с.
10. Ставицька С.О., Волошина В.В. Соціальна психологія: Практикум. Навч. посібник. Рекомендовано МОН України. 2022. 320 с.
11. Темрук О.В. Соціальна психологія: Практикум. Навч. посібник. Рекомендовано МОН України. 2022. 280 с.
12. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості: навч. посібник для студентів ВНЗ. К.: «Каравела», 2013. - 371 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю – ЗАЛІК

Теми практичних занять	Кількість балів за вид роботи	Разом балів
Соціальна психологія як самостійна психологічна галузь. Предмет і завдання соціальної психології.	0 – 10 (опитування, участь у обговоренні, дискусії)	0 – 10
Історичні аспекти соціальної психології.	0 – 10 (доповіді, презентації, участь у обговоренні)	0 – 10
Методи соціальної психології.	0 – 10 (Реферативна робота, опитування, дискусія)	0 – 10
Особистість як предмет вивчення соціальної психології.	0 – 10 (Реферативна робота, презентації, опитування, робота з текстами, індивідуальне самостійне завдання - 5)	0 – 15
Соціально-психологічні особливості спілкування.	0 – 10 (Реферативна робота, презентація, участь у дискусії)	0 – 10
Психологія міжособистісної взаємодії.	0 – 10 (Опитування, реферативна робота, презентації, участь у обговоренні)	0 – 10
Соціальна психологія малих груп.	0 – 10 (Реферативна робота, опитування, робота з, участь у дискусії, індивідуальне самостійне завдання - 5)	0 – 15

Соціальна психологія міжгрупових відносин.	0 – 10 (Реферативна робота, опитування, текстом, участь у дискусії)	0 – 10
Суспільно-психологічні явища й процеси.	0 – 10 (доповіді, презентації, опитування, участь у дискусії)	0 – 10
Загалом сума балів		0-100
Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.		

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання заліку можливе із дозволу деканату за наявності поважних причин або за письмовою заявою здобувача до декана.
Політика щодо академічної доброчесності:	Здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, згідно Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова URL: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf . (http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents). У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання.
Політика щодо відвідування та запізнень:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (воєнний стан, епідемії, хвороба здобувача, стажування за академічною мобільністю та ін.) навчання може відбуватись дистанційно в онлайн формі за графіком, погодженим із викладачем. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичному занятті, він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через усне опитування в позааудиторний час (час консультацій викладача) або відпрацювати це заняття шляхом написання реферату, есе, відповідей на окремі питання за темою, яку погоджену з викладачем. Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах.
Мобільні пристрої	Дозволяється використання мобільних пристроїв на практичних заняттях за необхідності виконання конкретного завдання .
Поведінка в аудиторії:	Здобувачі беруть активну участь у заняттях: опитуваннях, дискусіях, під час практичних занять. Виконують навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми. Здобувачі повинні дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах партнерських стосунків, взаємоповаги та взаємодопомоги.